

Efter kommissionens opfattelse bør denne bestemmelse ikke opretholdes. Kommissionen finder, at politiet ikke bør være fuldstændig afskåret fra efter omstændighederne – og eventuelt som sidste udvej – at anvende stav med henblik på at pågribe en ikke-farlig person.

En række bestemmelser i Rigspolitichefens kundgørelser om skydevåben, stav og hund, f.eks. regler om anvendelse af stav og hund under kommando og bestemmelser om indberetning, er ikke medtaget i Politikkommissionens forslag til bestemmelser om disse magtmidler. Der vil derfor også fremover være behov for en supplerende administrativ regulering på området. Endvidere kan der være behov for at fastsætte andre uddybende regler eller regler om anvendelse af andre magtmidler. Politikkommissionens lovudkast indeholder i § 19 hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om politiets anvendelse af skydevåben, stav, hund og gas, og at justitsministeren i øvrigt kan fastsætte nærmere regler om politiets anvendelse af magt.

Efter kommissionens opfattelse bør det i den forbindelse overvejes fremover at fastsætte sådanne regler i bekendtgørelsesform i stedet for ved kundgørelser.

Der henvises til betænkningen side 128-134.

6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan med enkelte ændringer, der i det væsentlige er af redaktionel karakter, tiltræde Politikkommissionens udkast til bestemmelser om politiets anvendelse af magt.

Som følge af indsættelsen af lovforslagets § 6 om visitation mv. på bestemte steder, jf. pkt. 5.2. ovenfor, indeholder lovforslagets § 15, der svarer til § 13 i Politikkommissionens lovudkast, et nyt nummer, hvorefter politiet kan anvende magt med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben.

Der henvises til lovforslagets §§ 14-21 samt bemærkningerne hertil.

7. Politiets selvhjælpshandlinger

7.1. Gældende ret

I loven fra 1871 om politiet uden for København er der i § 6, stk. 3, hjemmel til, at politiet kan udføre eller lade udføre selvhjælpshandlinger, når den, der efter politivedtægten er forpligtet til at handle, undlader dette.

Bestemmelsen i politilovens § 6, stk. 3, er i det væsentligste gentaget i *normalpolitivedtægten* § 62 og i *politivedtægten for København* § 68. Det følger af stk. 1 i disse bestemmelser, at politiet, når nogen und-

lader, hvad der påhviler ham eller hende ifølge vedtægten eller de i medfør af denne trufne bestemmelser, kan lade det udføre eller træffe andre foranstaltninger til at forhindre, at forsømmelsen afstedkommer skade. I stk. 2 bestemmes, at omkostningerne herved skal udredes af den ansvarlige. Det samme gælder omkostninger ved foranstaltninger, som politiet træffer for at forhindre forestående eller standse endnu ikke fuldførte handlinger, der er forbudt ved eller i henhold til vedtægten.

Betingelserne for, at politiet kan foretage selvhjælpshandlinger er således, at den ansvarliges handlepligt følger af politivedtægten eller bestemmelser truffet i medfør af denne, og at den ansvarlige har forholdt sig passiv. Det er endvidere en forudsætning, at politiets foranstaltninger er nødvendige for at forhindre, at den ansvarliges forsømmelse medfører skade på person eller ikke ubetydelig skade på ting. Politiet må ikke foretage foranstaltninger, som går ud over, hvad der under hensyn til den foreliggende fare er nødvendigt og forsvarligt. Politiets indgriben er endvidere betinget af, at den ansvarlige har fået en henstilling om at bringe forholdet i orden.

Herudover er der i *særlovgivningen* hjemmel til, at politiet i nærmere angivne tilfælde kan foretage selvhjælpshandlinger.

Politiet vil endvidere efter almindelige principper om *uanmodet forretningsførelse* (negotiorum gestio) kunne foretage handlinger med henblik på at afværge et formueretligt tab i situationer, hvor den, på hvis vegne handlingen foretages, selv er forhindret i at varetage sine interesser.

Der henvises til betænkningens side 238-239.

7.2. Politikkommissionens overvejelser

Politikkommissionen foreslår i kapitel 5 i kommissionens lovudkast en bestemmelse om politiets selvhjælpshandlinger.

Bestemmelsen supplerer lovudkastets kapitel 3 om politiets indgreb og kapitel 4 om politiets anvendelse af magt ved at give hjemmel til, at politiet under visse betingelser kan foretage selvhjælpshandlinger med henblik på at varetage hensynet til den offentlige orden samt enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Iværksættelse af selvhjælpshandlinger kan være aktuel i situationer, hvor en borger ikke opfylder en handlepligt over for det offentlige. Selvhjælpshandlingen indebærer, at politiet udfører eller lader udføre det arbejde, som påhviler den pågældende borger, med henblik på at sikre, at den ansvarlige borgers passivitet ikke får skadevirkninger i forhold til omverdenen.